

Risico's rondom verduurzaming

Heb jij alles in beeld?

Martin Jansen, Coördinator Medische Technologie

Olga Coenen, Deskundige Infectiepreventie, lid Green Team VHIG

STIP symposium 3 juni 2025

Radboudumc

Wat we gaan doen

- Inleiding (10 min)
- Zelf aan de slag (30 a 40 min)
- Korte terugkoppeling en afronding (10 min)

Waarom is infectiepreventie belangrijk?

- Voorkomt zorggerelateerde infecties (HAI)
- Voorkomt verspreiding van antimicrobiële resistentie (AMR)
- Gevolgen:
  - minder behandel mogelijkheden
  - minder effectieve AB
  - meer kosten
  - meer bijwerkingen
  - onbehandelbare infecties
  - meer isolatiemaatregelen

→ Bescherming van patiënt, medewerker en bezoeker

Zorginfecties

Gemiddeld krijgt 6.5% van ziekenhuispatiënten in EU/EEA een zorginfectie! [1]

Prevalentieonderzoek PREZIES (Preventie van Ziekenhuisinfecties door Surveillance) 2023:

- 7,1 zorginfecties per 100 beoordeelde patiënten [2]
- Meest voorkomende zorginfecties: POWI's, onderste LWI, sepsis en UWI [2]

→ Meest duurzame maatregel: voorkomen ziekte en zorg [3]

! Voorkomen infecties = duurzaam!

---

1. [Zorginfecties | Internationaal | Volksgezondheid en Zorg \(vzinfo.nl\)](#)

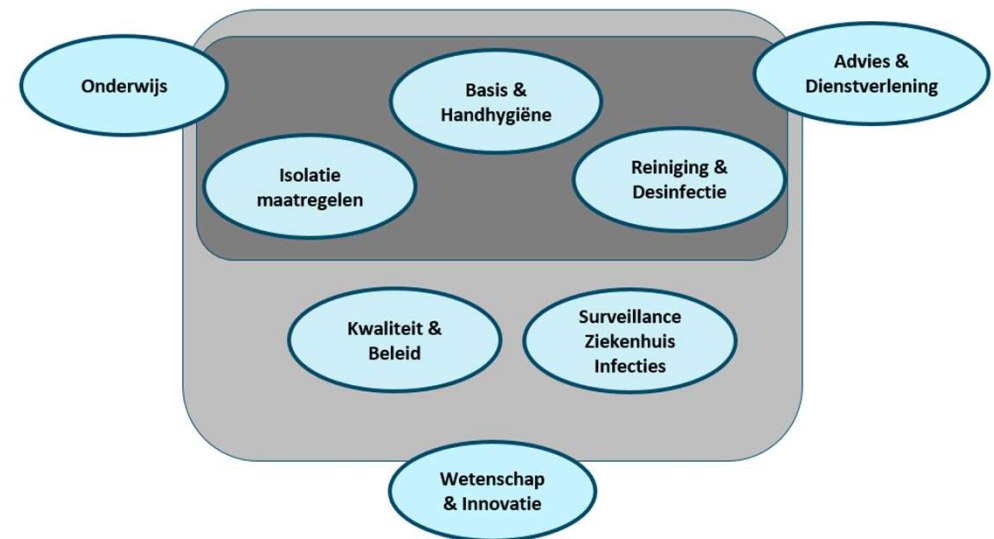
2. [Zorginfecties | Ziekenhuizen | Puntprevalentie | Volksgezondheid en Zorg \(vzinfo.nl\)](#)

3. [FMS Startpagina - Leidraad Duurzaamheid in richtlijnen - Richtlijn - Richtlijndatabase](#)

De basis van infectiepreventie

- Verschillende thema's kunnen niet los van elkaar gezien worden!
- Multimodale of bundelstrategie
- Ook bij verduurzaming het hele plaatje blijven overzien, maar hoe?

Duurzame zorg in Nederland

Nederlandse zorgsector verantwoordelijk voor:

- 7% van de CO₂-uitstoot
- 4% van het afval
- 13% van het grondstoffengebruik
- **Met het leveren van zorg draagt de sector bij aan de klimaatcrisis**

Green Deal Duurzame Zorg

Ondertekend door: zorginstellingen, overheid (min VWS),
beroepsverenigingen, verzekeraars

5 doelen duurzame zorg

1. MEER INZET OP GEZONDHEID

- Voorkomen van ziekte, creëren gezonde leefomgeving
- Bevorderen gezonde levensstijl

2. VERGROTEN BEWUSTWORDING EN KENNIS IN DE ZORG

Alle zorgprofessionals moeten op de hoogte zijn van de impact van de zorg op het klimaat

3. CO₂-UITSTOOT TERUGBRENGEN MET 55% IN 2030; KLIMAATNEUTRAAL IN 2050

Zorgorganisaties verminderen CO₂-uistoot. Bijvoorbeeld door verduurzamen van gebouwen, energie en vervoer

4. 50% MINDER PRIMAIR GRONDSTOFFENGEBRUIK IN 2030 DAN IN 2016 EN MAXIMAAL CIRCULAIRE ZORG IN 2050

Aansturen op hergebruik en minder gebruik van grondstoffen en materialen in de zorg

5. VERMINDEREN VAN MILIEUBELASTING VAN MEDICATIE

Gepast voorschrijven, juist gebruik bevorderen en maatregelen om verspilling tegen te gaan moeten de milieubelasting van medicatie verminderen

---

Risico-analyse bij verduurzaming

- Diverse soorten risico's:

- Infectie & verspreiding micro-organismen
- Medische technologie
- Medicatieveiligheid
- Procesmatig
- Financieel
- Personeel
- Logistiek
- Facilitair
- .....

- PRI = Prospectieve Risico-Inventarisatie

- ✓ Vooraf mogelijke risico's identificeren, beoordelen en elimineren/reduceren

- Doel: ongewenste uitkomsten voorkomen dmv preventieve maatregelen

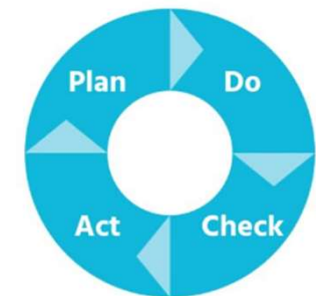

Wanneer PRI inzetten?

Invoeren óf evalueren duurzame verandering in (zorg)proces bij:

- Risicovol proces
- High risk doelgroep
- Richtlijnen/wetgeving: voorziet niet of afwijken van
- Werkwijze niet conform “users manual firma” cq “off label”
- Twijfel en discussie binnen organisatie

PRI geeft inzicht bij besluitvorming

Referenties

- Praktijkids Prospectieve risico-inventarisatie (PRI), P. Boelhouwers, Drs. B. Th. Heemskerk, Drs. M.M. Kroeze, Ir. E.W. Nap, versie: april 2012
- HFMEA Light: van zwaargewicht naar lichtgewicht, I. van Uum, D. Dingemans, Kwaliteit in Zorg, 2009, nummer 6

Stappen PRI

	Stap in PRI	
1	Doel en scope	Bepaal welk proces geïnventariseerd moet worden
2	Team	Bepaal wie opdrachtgever en procesbegeleider is, stel multidisciplinair team samen
3	Proces in kaart	Breng de meest risicovolle stappen van het proces in kaart
4	Risico-analyse	Identificeer per processtap de risico's en beoordeel de ernst en waarschijnlijkheid van elk risico
5	Preventieve maatregelen	Bepaal voor de hoogst scorende risico's de te nemen maatregelen die risico's verminderen of elimineren en voeg toe aan proces

---

Aan de slag met PRI

- Kies je te verduurzamen “kritische” proces, bv
  - Verlenging gebruiksduur beademingslangen
  - Luchtbeheersing: schakelen nachtstand of klasse 1/1+
  - Wasbaar versus disposable, bv isolatiejas (intended use)
  - Reusable versus disposable, bv laryngoscoopbladen (singel use fabrikant?)
  - Verkleinen steriel gatdoek, bv bij prikken CVK's
  - Niet omkleden patiënt voor OK, bv bij oogheelkunde
  - .....
- Doorloop de stappen op het “invulvel” voor max 3 risico's (30 a 40 min)
- Nabespreking (10 min)

Hulpmiddelen bij invullen PRI

Ernst			Ernst		
Ernst	Omschrijving	Criteria	Ernst	Omschrijving	Criteria
1	Gering	Geen tot klein effect op resultaat of behandeling.	1	Gering	(bijna) geen extra kosten
2	Klein	Klein effect op resultaat, klein ongemak patiënt of medewerker.	2	Klein	Enige kosten/correctietijd
3	Matig	Effect op resultaat, medische interventie noodzakelijk.	3	Matig	Mogelijk veel kosten/tijd
4	Groot	Tijdelijk letsel bij patiënt of medewerker.	4	Groot	Veel extra kosten/correctietijd
5	Catastrofaal	Permanent letsel of overlijden patiënt of medewerker.	5	Catastrofaal	Zeer veel extra kosten/tijd

Kans			Kans		
Kans	Omschrijving	Criteria	Kans	Omschrijving	Criteria
1	Zeer klein	< 1:1000 (< 0,1%)	1	Zeer klein	< 1x per jaar.
2	Klein	Tussen 1:50 en 1:1000 (2% - 0,1%)	2	Klein	1x per jaar.
3	Matig	Tussen 1:10 en 1:50 (10% - 2%)	3	Matig	1x per maand.
4	Groot	Tussen 1:2 en 1:10 (50% - 10%)	4	Groot	1x per week.
5	Zeer groot	> 1:2 (> 50%)	5	Zeer groot	Dagelijks, bij iedere procedure.

Risico getal	Ernst				
Kans	1	2	3	4	5
1	1	2	3	4	5
2	2	4	6	8	10
3	3	6	9	12	15
4	4	8	12	16	20
5	5	10	15	20	25

Te verduurzamen proces:

Team (benoem ook procesleider en opdrachtgever):

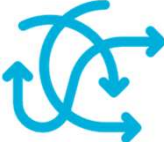
Processtap	Eerst ernst per faalwijze scoren		Daarna frequentie per oorzaak scoren		Ernst x kans	Beheersmaatregel	Wie
	Faalwijze (wat kan er misgaan?)	Ernst	Mogelijke oorzaak (hoe e/o waarom kan het misgaan?)	Kans van optreden			
1.							
2.							
3.							

Aantekeningen

Nabespreking

- Hoe verliep het PRI-proces in jouw groep?

- Valkuilen?

- Tips?

Take home

- Gezamenlijk identificeren risico's geeft inzicht in je werkproces
- PRI bij verduurzaming van kritische processen kan een sterk instrument zijn, mits randvoorwaarden helder
  - Duidelijkheid over proces
  - Opdrachtgever en eigenaarschap uitkomsten PRI
  - Juiste personen aan tafel: balans tussen te veel en te weinig
  - Draagvlak bij management én team → het team moet de nieuwe werkwijze omarmen!

Dank voor jullie inzet!
